

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skúpni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravištvu v Crenšovcih, Prekmurje, Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajatelj: Klekl Jožef, vp. pieb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajeve

Oglase sprejema uredništvo, upravlštvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetpet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1,50 D., v Postanov 2,50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vrašajo

Za lepšo bodočnost!

Stalni naročniki naši kalendarov, se ešče dobro spominjajo, da so prve Novine izšle pravzaprav v Kalendaru Srca Jezušovoga za leto 1912. Po celoj našoj okroglini so tiste Novine v kalendaru vno go veselja zbudile. Prinesle so od vsakšega kraja naše zemle kaj zanimivoga, šteromi smo se morali iz srca smejati. V ednoj občini so šteli zidati špicfabriko, pa so občinarje po vsoj sili več davali za njo kak je mela cene i so se nikak ne mogli pogoditi. V drugoj občini so prej meli tak stare hiže, ešče iz brezpotopni časov, da so morali v deževnom vremeni marale meti nad posteljami, či so ne šteli biti mokri. Či je pa štera od teh hiš gorela, so prišli ljudje vkup i se zadovoljno pogučavali, kak lepo gori ta stara prhlazen. Poročale so tudi od zdravja i potovanja različni naši casarov i casaric i od peršon, štere so dobile za svoja zaslužna dela srebrne metalje i križce — iz repe. Mele so te kalendarске Novine svoje mesto za politiko, gospodarstvo, zdravje, sploh za vse vejke tistoga drejva. Štero prinaša našemu ljudstvu največ haska. Mi smo se iz srca nasmejali, gda smo prečteli cele te Novine. Od hiše do hiše so nosili tisti kalendar i ga čteli. No, na konci tisti kalendarški Novin je pa bilo zapisano, da so nam pravzaprav v istini jako potrebne edne novine, štere bi konči vsakši teden ednok prišle v celom leti v našo hišo i bi meli bole pogosci takše veselje, kakše nam je ka-

lendar samo ednok v leti prinesao. Ne dugo po tistom smo pa v istini dobili

te naše Novine.

Ali znamo vsi, da s prišestnim novim letom stopijo naše Novine že v petnajsto leto? Kalendaru obslužavlemo v tom leti petdvajsti letnico njegovoga rojstva, Novinam pa petnajst letnico. Ne spoznamo pa dnes ešče niti sami, kelko haska smo meli v tom kratkom časi od obojega. Ravno tak si pa moramo tudi povedati istino, da ešče nevemo zadosta preceniti dobrega čtenja i kakše haske nam ono nosi. Od vsej strani se čuje:

Siromaški smo.

Nemamo zadosta krüha. Po sveti moramo iti, da si kaj zaslüžimo. Gledamo na svojo zemlo, malo je mamó, nišče bi je ne rad zapüsto, či tudi vidi, da domači grüntec nemre vseh prehraniti. Pogledamo na svoje roke; te bi delale, da pa nega dela. Meštrij malo poznamo, fabrik nemamo, Slavonija zdravim, žilavim rokam da nikelko bridko zaslužnoga krüha, nego komaj telko, da či polovico leta dela tistim gazdom tam, te njemi v drugoj polovici proti konci že sfalij slavonski krüh. Nego te krüh tudi samo tak dugo dobiva, dokeč ma zdrave, žilave roke. Na drugo kak na roke, pa ne mislimo dosta.

Kak pa naša glava?

Na to pa največkrat pozabimo da jo mamó. Ne zmislimo

si, da si dnesden z razumom vno go več pridobimo, kak z ešče tak zdravimi i črstvimi rokami. Poglednimo nikelko okoli sebe! Gospocke zemle skoro nega več. Kelko je bilo za deliti, je razdeljena i je že tam, šteri so jo zdaj dobili, komaj za silo. Niti eden siromak je ž njov ne gratao bogat. Či si pa zdaj ešče té falaček naša deca na štiri tale razdelijo, nede mogao na njoj več nieden živeti. Naše gošče nam po sploj sekajo. Že zdaj mamó malo drv, v nikelko letaj bo ešče menje. Obraniti se ne vemo. Ka pa te naj včinimo?

Či nejde z rokami, bo pa šlo z glavov!

Tudi na Kranjskom je v tistom časi, gda je živo dr. Krek, od šteroga smo že pisali v naši Novinaj, gračivalo med kmetskim ljudstvom velko siromaštvo. Bilo je to pred kakšimi 40 leti. Dr. Krek je bio v tistom časi državni poslanec. Vido je, da siromaštva ne odpravijo tolažilne reči i male podporice, nego dobro premišleno na širšem fundamenti zasnovano delo, štero bo melo trajne posledice. Pravo je svojemi proti siromaštvi plavajočemu ljudstvu: Ne čakajmo pomoči od niked, pomagajmo si sami. Lüdje, vzemimo v roke dobro čtenjé; deco dajmo v šole, sami se pa združujmo v rešilni organizacijaj. Ustanovo je celo vrsto ljudski posojilnic i tak rešo kmečko ljudstvo dugov, poleg toga so si pa močno opomogli s fal posojili. Rasle so po vrsti najrazličnejše zadrüge, štere so skrbele, da je kmečko ljudstvo svoje pridelke hitro i brez preküpcev odalo, svoje potrebščine

pa ravnotak kúpüvalo po najnižiši cenaj. V nikelko letaj se je vse na bogše spremenilo. Dnes ma tam skoro vsakša hiša mohorske knige, različne novine, vsakša ves preci šolani lüdi i najsiromaškejša občina si pridela z razumom iz svojega kamenja bogši krüh, kak šteraštéč naša občina.

I ka naj mi včinimo?

Ravno to! Najprle v vsakšo našo hišo dobro čtenjé! Niti edne poštene strehe ne sme biti v našoj krajini, pod šterov bi ne čteli naši Novin. Tisti par dinarčkov, šteri so potrebni za Novine, zmoro tudi najsiromaškejša hiša, samo či šče. Či pa štera v istini ne zmoro telko, naj si naročita dve ali tri hiše vkup. Štere pa li zmorejo naj si naročijo ešče poleg Novin, Marijinoga lista i Kalendarja, tudi Domoljub i za vse jako potrebne mohorske knjige. Penezi dani za knjige, so najbogše naloženi.

Poleg pa ne pozabimo dati svoje dece v šole, na svojo gimnazijo pazimo, kak na svoje oko. I po tom pride samo po sebi največša naša potrebščina i tudi naše rešenje, to je organizacija — z njov posojilnice i zadrüge i s tem naša lepša bodočnost.

Zdaj ob novom leti pa vsi, pošteni lüdje na delo za kem vékše razširjenje naši Novin! V prišestnom leti, bodo Novine poleg drugoga posebno skrbele tudi za to, da bodo lüdi navajale na ustanavljanje različni zadrug, posojilnic i gospodarski organizacij v dr. Krekovom dühi. Za petnajstletnico Novin pa moramo meti ravno dvakrat telko naroč-

Naše gošče se naprej sekajo!

Cele velke parcele, mlado, nezrelo drevje se seka ščista, občine se pa ne glasijo. V vsakšoj občini je mogoče tu pa tam eden, šteromi tej siti lüdje, ki vničavlejo naše imanje, vržejo kaj malo drv, i nato muči te cela občina. Naši novoizvoleni župani majo zdaj priliko, da povejo vse občine, kak edna, da naša krajina les rabi, i da je po zakoni dovoljeno samo zreli les sekati, ne pa cele parcele kratkomalo ščista vničiti.

Či so do zdaj meli večino naši šum v svojih rokah različni velikaši, naj je prevzeme zdaj ráj država i ljudstvu ohrani za več let drva i les. Tej izkoriščevalci nam pa v par letaj vse vničijo i bo naša krajina v kratkom sploh brez šum.

Občine, genite se!

Nova krajevna imena

Od vremena do vremena se čuje po novinaj protest, naj se ne pačijo imena krajov pa mest. Či gde, te se najbolje v tom pogledi greši pri nas v Slovenskoj krajini. Kelko pozvani nepozvani činitelov se v deveti letaj obrnoló pri nas pa vsaki je mislo, da guči ž njega eden kos vučenjaka. Tak so z časoma kvarili imena naši krajov že Vogri i dnes lepo naprej delajo nova imena po tistom, ne, da bi šli i poslušali, kak eden ali drugi kraj lüdje v istini zovéjo.

V tom pogledi je „Seznam občin“ iz leta 1921, pun kak mravlinjek napak. Tudi letos na novo izdani „Seznam občin“ ne dosta bogši, vidi se toti tendenca ohranitvi oziroma približavanja k pravilnoj staroj obliki, ostalo je pa samó dobro nakananje. Napake, štere so napravili že Vogri se vlečejo kak tenja skoz

oba seznama. N. pr. Alsolendva-Felsölendva je pač moglo ostati v slovenščini *Dolnja Lendava* pa *Gornja Lendava* či gli, ka naš narod opitan kama ide, ne pravo nigdar v Doljno Lendavo, nego ednostavno v *Lendavo* pa ne v Gornjo Lendavo, nego k *Gradi*.

Zdaj se pa poprijala tej novi izrazov tudi samo tkzv. „pol-inteligenca“, štera s tem šče pokazati da je nekaj več kak ostali narod. Či so Vogri meli za volo razločka *Muraszombat*, ar so meli za en tucat drugi *Szombatov*, zato ne vidimo opravičene potrebe za *Mursko Soboto*; gda je *Sobota* edina v Slovenskoj krajini pa je tudi bržčas indri ne bo. Ka je pravilno? Pitajte, poslušajte narod, šteri šče izda v *Soboto* hodi, ne pa v *Mursko*.

Najnesrečnejši je menda li „Dobrovnik v Prekmurju“, šteroga bi mi znankar za *Dobronok* zvali, tudi Vogri so nigda

„Dobronak“ pravili, no pa šče zdaj tudi najraj „Dobronakra mennek“ pravijo.

Naednok pa grata naš Dobronik „Dobrovnik“ ino začnejo vandrati pisma v „Dubrovnik“ v Dalmaciji. To tak dale nejde, so si mislili pa ga prekrstijo v „Dobrovnik v Prekmurju“ namesto „Dobronik“, kak ga lüstvo šče dnesden zna. — Zdaj prej več ni edno pismo ne zablodí v Dalmaciji.

Nekša posebna raziskovalna komisija je mogla skrivoma tu hoditi ino odkriti nekši novi potok „Lendava“, ne nam pa voščila povedati, šteri je pa gde skoz Sotine kre Pertoče pritečé podobnoga imena potok „Lendava“ ali „Pretoka“ na Dolenjsko mimo Lendave. Ali je to tisti?

Človek, šteri živé med tem narodom pa ne čuje, kak guči narod, ma vüha samo zato, da se ne bi ločo od drugi pa da bi ga melo v zimi v koj zebsti.

nikov kak v preminočem leti, či se neščemo za volo svojega maloga znanja, pogražati v či duže vékše siromaštvo.

Mikloš Küzmič.

Tüdi on je naš i vreden, ne samo, da se ga spomnimo, nego, da smo ponosni na njega i ga nasledujemo. Od njegovoga rojstva teče z letošnjim letom ravno 190. leto. Té človek je postavio pred davnimi leti močen fundament našemi slovensko narodnomi i cerkvenomi življenji.

Rojen je bio v Dolnji Slavečaj bio je pa plebanoš i vicešpereš pri Sv. Benediki. Bio je z ednov rečjov naša poštena stara gorička korenina. Eden naš zgodovinar je napisao, da so prvi sombotelski püšpek Szily Janoš pravili od našega Küzmiča, da njemi „bogolübnost s čela sija, iz prsi pa domorodstvo dija“ i so ga navdušavali naj ešče naprej tak dela za naše ljudstvo, kak je začno.

Ka je včino on dobroga našemi ljudstvi?

Knjige njemi je dao. Ali znamo, da so že naši očevje i dedeki poslúšali vsakšo nedelo i svetek evangelije iz vüst naši dühovnikov i ravno tistimi rečmi kak mi dnes. Ze 147. leto se oznanja po naši cerkvaj reč boža v slovenskom jeziki po njegovoj knigi. Pa ne samo evangeliji. Naša stara Kniga molitvena, se ešče tüdi vsešerom najde i starejši ljudje ešče dnesdén najraj molijo iz tiste knjige. Poleg toga nam je dao on tüdi prvi ABC za Slovence na Vogrskom, okoli leta 1780. Po tom časi so komaj naši ljudje začali znati čteti i pisati. Pred tem je samo tü i tam bio što tak srečen, da je v dveh ali več vesnicaj znao komaj on sam čteti i pisati.

I dnes? Med stotimi se najde komaj tü pa tam, šteri, da ne ve pisati. Ne vemo pa, da smo za to dosta zahvalnosti dužni našemi Küzmiči.

Njegove knjige, so bile sledkar ešče dostakrat na novo izdane, največ pri Semlitsch Ferenczi v Radgonji.

Eden naš neznani zgodovinar piše ete lepe reči pri [Küzmičovem življenjepisi: Dokeč koli se bo na Slovenskom nébo plavilo, vnétoga plebanuša bo vsako dobro srcé slavilo. Mi pa skrbimo, da si tüdi v dnešnji časaj vzgojimo takše ljudi, šterih dobra dela bo čütila naša krajina sto i sto let v svojem razvoji.

Murska Sobota.

— Dva gospoda iščeta vsak po edno svetlo zračno sobo v sredini Sobote ali v bližini gimnazije. Zglasiti se je v uredništvu Novin.

— Poštini auto sobočki vozi samo te gda nejde dež i ne piše veter. Dešč namreč či ga namoči, te benzin več ne gori, či pa piše veter, ga odnese s ceste. Tak se godi s tem malim autojom; vékši pa ma to nesrečo, da se na cesti či ga spüstijo tak globoko pogrozi v zemlo, kak je sam visiki. Ceste pa brez kamenja itak nemre ničče bole trde napraviti kak so zdaj.

— Lepa akademija v Martinišči. Kak velke gore včasi majo skriti dijamant in druge dragocenosti v sebi tak ma naša Sobota tüdi dosta lepoga v sebi, za štero pa večkrat niti Sobočanci sami ne vejo. Tak na pr. smo vidili 8 dec. v Martinišči akademijo (proslavo) v čast Mariji. To je bilo nikaj tak lepoga, prisrčnoga i vzgojnoga, da so se nam oči skuzile od veselja. Tiste milodoneče deklamacije iz vüst mladih, nežužnih dijakov v čast nebeskoj Kralici. Kak lepa molitev je to! Med vsem pa se nam je najbole dopadno tisti prizor. Pet dijakov eden za ovim pride na oder pred okinčano Marijino podobo. Za vsakim dijakom se prikaže eden lepo belo oblečeni angeo. Dijaki, vsakši posebi pozdravi Marijo na zadnje vsi pokleknejo i začnejo moliti: Pod tvoje varstvo pribe-

zimo . . . Med molitvov njim angelje držijo roko nad glavami na konci pa skrivnostno odgovorijo: Amen . . . Zastar nam vse za par minot skrije potem se zdigne. Oj, smo v nebesaj ali na zemli? Živa slika v rdečoj svetlobi je pred nami. Vozadji se čuje pesem: „Večerni zvon“ . . . Z nepopisnim veseljom v srci smo šli od te proslave i djali pri sebi: Zakaj je ne prišlo k toj akademiji vse prekm. kat dijaštvo? To je vendar njihov svetek. V Ljubljani, Maribori i v Celji so napravili veličastne akademije. Pa je že tak, v nogi daleč so i što njim zameri, či so ne mogli priti v Soboto večer kesno? Preveč žalostno pa je, da smo tüdi tistih vseh ne vidili, ki so tü na „kvarteraj.“ Gde se bili? Mogoče so se včili, mogoče spali, mogoče so šli na sprehod ali v kino (mozi) da si malo odejnejšo od žmejnoga včenja. Ne vemo. Tüdi starišje ne vejo. Pa to nikaj, vej so zato študentje in to je — pravijo — zadosta.

— Strelo se je Barbarič Janoš, bogat trgovec z zrnjem v M. Soboti. Bio je porok ednomi poznanci šteri je pa nanikoj prišeo i tak bi mogeo plačati veliko šumo pokojni Barbarič. V toj žalosti si je vzeo življenje s tem pa je ne rešo svojega verstva pred nesrečov ar so njemi že itak vse gorizeli.

— Vesnica in varaš. Či na vesnici od hrambe teče gnojšnica pa drugga nesnaga v grabe kre seste je to grdo. Dosta bole grdo pa je či se kaj takšega vidi v varaši, šteri šče nikaj valati kak n. pr. naša Sobota. Zdaj pa či ideš od kolodvora v varaš pa prideš skoro do konca kolodvorske vulice, zapaziš na desnoj strani kak se cedi od edne ovači lepe vile vsefele umazanerija v grabo, gde se kvasi i dela smrad. Či je ne pa je ne pa naj bo gdakoli. Mi povemo istino. Či de pomagalo, dobro, či ne potem ešče kaj povemo.

Slovenska Krajina.

— Pobiranje za gimnazijo. Od veči krajov smo dobili pitanje, ka je na tom, da hodi iz Sobote eden človek okoli starišov petošolcov, i pravi, da morajo dati za gimnazijo 500 Din, či ščejo, da bo dijak nazaj sprejeti v gimnazijo. Mi smo se za to interesirali i zvedeli, da je „Lokalni šolski odbor za gimnazijo“, do zdaj nikaj takšega ne skleno. Potrebno bo, da naše občine po mogućnosti priskočijo na pomoč našoj gimnaziji, da vzdržimo višije razrede [na našoj gimnaziji, konči tak dugo, dokeč država sama ne plača toga, nišče je pa nej pooblaščeni, da bi hodo v imeni „Lokalnoga šolskoga odbora za gimnazijo“ pobirat od starišov naši dijakov kakše šume.

— V Satahovci je edna ženska tak nesrečno spadnola z lestvice, da si je zlomila obe roki. Sirota je prišla sama i peški k zdravniku v Soboto, gde so jo obvezali i je dobila mesto v bolnišnici.

— „Mladi junak“ je knigica, šteroz izdaja društvo „Sveta vojska“ za mladino, da bi jo že v mladosti pridobila za treznostno i krepostno življenje. Knigica ma mnogo slik, lepe navuke i pride na leto samo 10 Din. Naročiti se: „Mladi junak“ Ljubljana, Poljanski nasip 20.

— Za pravilno gojitev tela je dober že od indašnji časov pravi Fellerov Elsafluid, lepodiščiči, šteri da oslablenomi teli nove moči i svežost, oživla živce, krepča mišice i žile. Mazanje i pranje z Elsafluidom krepča trüdne oči, čuva nas od našasti, influence, gripe, i da moč proti betegom. Nikelko kaplic za notranjo porabo dene dobro želodci i odžene krče i bolečine. V apotekah košta edna poskusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, špecialna 26 Din, ali pa po pošti namenje 9 poskusni ali 6 dvojni, ali 2 špecialne kantice za 62 Din,

R. J. Spomini na dr. Ivanocyja.

V mokrom septemberskom vremeni sam odišeo v toplo Italijo. Na sedmo leto sam prišeo obiskat svoj rojstni kraj. Bilo je meseca augusta l. 1911. Ne se je dosta spremenilo v tom časi. Po tridnevnom počitki sva se z mojim prijatelom B. iz Turnišča spravila na potovanje po celoj slovenskoj »Okroglini.« Tak smo jo te zvali. Obiskala sva stariše vseh dijakov ki so prišli za nama v Turin. Iz bogojanske fare je šla pot v martjansko tütodnet pa k Šebeščani potom na Cankovo i na štirti den ravno ob 3 popodne prideva pred tišinski farof. Nikša čüdna preplašenost naj je obišla, bole kak pred šterimkoli farofom. Nikelko zato, ka so ljudje gospoda meli za »usegurnoga« nikelko pa zato ka so bili kanonik. No, ves strah je v nama mino včasi kak smo si v roke segnoli. Tisti lübeznivi sprejem, tisti odkriti slovenski pozdrav i vse drugo nama je pravilo: Prišla sta k dobromi prijatelji, ešče več, k dobromi oči. Pa resan.

Grozno vroči den je bio. Lübeznivi gospod kanonik je vido, ka naj žeja mantra. Dekla prinese vino s friškov slatinov poleg. Sedemo se. Ponüdi nama cigare pa gda čuje, ka

ne kadiva se lepo nasmehne rekoč: Gospodje, to je pametno. Jaz bi vsakšemi dao tanač, naj se ne vči kaditi. Je škodljivo.

Jako se je zanimao za naše salezijanske naprave posebno za tiste v Turini i na Slovenskom.

»Dosta sam že potüvao po sveti — je pravo — nego ednok bi rad šo v Turin, da bi vido tisto veliko delo, štero je včino vaš ustanovitel Don Bosko. Jaz vidim v vsem njegovom delovanji, kak ga je vodila roka boža.«

»Posebno pa Marija Pomočnica, prosim g. kanonik« sam dodjao jaz.

»Ja, ja, posebno Ona. Brezmejno zavüpanje je meo v Njo. Što bi si mislo! Z maloga, priprostoga pasterečka iz siromaške hiže si je Bog zbrao tak svetoga i gorečega duhovnika, da je po njem zvršo tak velka dela. Jaz main njegovo podobo tam, poglejte gospodje (nama pokaže na steno.) Ga častim kak svetnika. Ve je to istinsko bio i gvišno pride čas, ka de postavljeni med svetce. Nego toga se že jaz ne včakam. Slabo zdravje mam. Spati nemrem tak, ka bi se zadosta odpočino. Don Boskova mati Margejta, kak dobro znate gospodje, to vam je bila nikaj nenavadnoga. Kakše modre navuke je davala svojem Jančeki. O či bi naše matere znale

tak modro vzgajati, potom bi meli več dühovnikov. Pa tak je. Sirmak nemre, bogatec pa nešče dati v šole svojega diteta. No, pa či Bog da te nam Vi Salezijanci pomagali pri vzgajanji poklicov za düh. stan.«

»Ja, gospod kanonik, to je gvišno, samo mogeo bi tü v bližini biti kakši salezijanski zavod.«

»Zavod bo, se že dela v Veržeji. Ravno včera sam hodo gledat kak kaj delo ide naprej. Hvala Bogi jako dobro. Naskori pride pod streho. Vsa čast ide g. profesori dr. Kovačiči. On je spravo naprej celo delo. Sva dobri prijatelja. Resan goreči i delaven gospod.«

Štrmeča sva poslüšala to pripovedovanje od novoga zavoda v Veržeji. Do tistoga dneva sva namreč nikaj nej znala od toga. Nepopisno je bilo najino veselje, gda sva vidila pri g. kanoniki tak veliko zanimanje za Don Boska posebno pa za Veržej. Je pač vido v svojoj gorečnosti za čast božo, kak velki düšni hasek pri našajo takši zavodi na vso okolico. Ne se je bojao, ka bi on zgübo na časti ali v drugom tali, či do ljudje z njegove fare hodili v zavod k spovedi i k meši. Meo je veliko obzorje v tom ravnotak kak vči sv. Cerkev i kak sodijo vsi modri düšni pastirje. Škoda, ka je ne med živimi, da bi se

veselio svojega trüda za salezijanske naprave. Kelko je on iz svojega žepa dao za zidavo v Veržeji ne vemo nego dao je. Ešče več. Poslao je v šolo v Turin ednoga vrloga dečkeca iz svoje fare, Seršen Števeka s Tropovec. Lepo je šo naprej nego v vojskinom časi je v Rimi dobo plüčnico pa mro. Samo ešče 3 leta so njemi falila do nove meše. Odišeo je v nebesa za svojim dobrim kanonikom.

Bivanje pri dr. Ivanocyji nama je ostalo globoko v spomini. Se razmi da svs si vsikdar želela ga ešče obiskati či prideva na počitnice. Dve leti kesnej, ravno 29. avg. 1913 se napotim ves veseli na Tišino. Pridem v Soboto i groza me obide. V okni vsakše trgovine visijo čarno obrobleni papirje z napisom: Fr. dr. Ivanocyj megest! Na prvi hip sam tem strašnim papiirom ne vervao nego gda sam čüo, kak si vse pogučavle od kanonikove smrti, sam vido bridko istino. Ka pa zdaj? Domo nazaj? Ne! Naprej na Tišino. Naj ešče ednok vidim bar mrtvoga tistoga velkoga lübitela našega lüstva, tistoga gorečega dühovnika, tistoga odkritosrčnoga Don Boskovega prijatelja i vseh Salezijancov. S cipresinov vejkičov sam škropio njegovo mrtvo lice po mojem so pa tek-le vroče skuze.

pri lekarnari Eugen V. Feller Stupica Donja. Centrala 146 Hrvatska.

— **Društvo za gojitev treznosti v M. Soboti.** V nedelo, dne 18. dec. se bo vršilo v M. Soboti ob treh popoldne v Brezalkolhni gostilni Jožefa Horvata ustanovni občni zbor društva za gojitev treznosti v M. Soboti. K' tomi zborovanji vabimo vse kak Slovence tak Vogre, katoličance kak evangeličance pa izraelite. Kak krvavo je to društvo potrebno, nam povejo suhe številke. Čujte grozoto! Lansko leto je prebivalstvo Prekmurja popilo za 110 milijonov Din. opijanljivih pijač! Što istinsko lübi naše lüstvo, naj stopi v naše društvo. Što zna, ka je alkohol največši naš neprijatelj, naj pobija pijančevanje in širi treznost. Na zborovanji do se točile večféle sadne pijače, da se sprobajo. Tü de vsaki vido kak si lejko sam doma pripravla dobro, zdravo in fal pitvino. Prite kak največ vas li more.

— **Rekord proizvodjanja vör** pomeni prilika, da se prava švicarska žepna vöra, Anker, Remontoir, Roskopf lahko dobi že za 49 Din 60 par i švicarska budilnica Anker z triletnov garancijov že za 64 Din 20 par. Za to cono lahko dobite vöre iz lastne švicarske tvornice vör pri H. Suttner Ljubljana št. 945. Zahtevajté brezplačno velki krasni cenik s slikami, v šterom mate veliko izbiranje vör, zlatnine, srebrnine, pripravne predmete za darila po najnižijoj ceni.

— **Što nam jemle čast?** Pred par dnevi smo čteli v ednom velkom časopisi to: „Pred mariborskim porotnim sodiščom se je znova vršila žalostna obsodba. Žena Šolar iz F. na gornjem Prekmurji, po veri evangeličanka, je bila obsojena na smrt zato, ka je s pomočjov hčeri i zeta s sekirov bujla 67 let staroga moža. Sploh pa — tak piše — je mariborsko sodišče vsa ta leta melo najgroznejše slučaje iz Prekmurja.“ Sramota je to resan za celo Krajino. Zgodi se tüdi iudri, da se smicajo pa kolejo nego navadno pri krajenji, med sosidi ali v pijanosti. Či pa zet vrže punico v stüdenec, či sin zagri svojo mater itd. je to zverinsko. Dalnji vzroki za takše počinjanje so to: parovnost za bogastvom, pomenkanje lübezni do bližnjega, najbolje pa ešče pomenkanje prave verske podlage. Či človik drügo ne pozna kak svoj blek i svoj bankaš, de šo za dosego toga, čiravno prek razmesarjenoga tela tisoga človeka, ki njemi je pri tom na poti.

— **Posredovalnica dela v Murski Soboti.** Iščejo se trije hlapci in edna dekla za polsko delo, dva hlapca stariva, šteriva bi delala kak verta in eden 15 ali 16 let star. Plača po dogovori. Zglasiti se je pri odzgoraj omenjenom uradi.

Tjedenske novine.

— **»Slovenec.«** Po bojni, gda se je naša krajina prostovolno pridružila Jugoslaviji, se obravnavajo vekše krivde naši lüdi pred mariborskim porotnim sodiščom. Vsi znamo, da so hüdodelstvo po bojni v vsej državi mnogo pogostejša, kak pred bojom. Iz žalostjov moramo povedati, da se je izvršilo ravno v zadnjem časi nekoliko težki i smrtni obsodb nad lüdm i iz naše kraine, po večini iz naši evangeličanskij krajov. Či je zdaj zavolo toga naša krajina edna izmed tisti, gde se je po

bojni največ hüdodelstev zgodilo, ali ne, toga ne vemo. »Slovenec« pa piše nedavno iz Maribora, da za vsakokratno porotno zasedanje daje Prekmurje največ opravkov s krvavimi, česte uprav zverinskimi zločini. Priporočali bi mariborskimi dopisniki, da si zbere statistične podatke pravimo iz širše mariborske okolice z dvakrat telko prebivalci, kak ji ma naša krajina, i to podatke vseh zločinov i pobjov samo po bojni, pomnoži naj nato podatke iz naše krajine s 4 i primerja rezultat. Nato pa naj ešče ednok napiše zgornje reči na pravi naslov.

— **Odlikovani orožniki.** Veliki župan mariborske oblasti je podelo tistim orožnikom, ki so svojo službo posebno dobro opravljali, nagrade. Dobilili so Ivan Lužar orožniški kaplar v Ljubnem 1000 Din, po 500 Din pa Ivan Kocutar i Gvido Zorenč.

— **Priglasitev žrebcev za licencovanje.** G. veliki župan mariborske oblasti nam naznanja, da morajo tisti, šteri ščejo v prihodnjem leti piščati žrebce prijaviti te za licencovanje že do 31. decembra pri sreskom poglavarstvu. Včini se lahko to z rečjov ali pismeno, naznaniti pa mora vsakši lastnik svoje ime i bivališče, nato pa fajto i rod, starost i farbo žrebca. Opozarja, da se piščanje ne dovoli žrebcom toplokrvne fajte pod štirami leti, žrebcom mrzlokrvne fajte pa pod tremi leti.

— **Mohorske knjige so prišle.** Koštajo samo 20 Din. Dnes, gda je že štenje v vsakšoj hiži neobhodno potrebno, či neščemo naveke po Belji i Slavoniji hoditi, bi bilo jako pametno, da bi mela vsakša naša hiža, štera količkaj more, poleg Novin i naši domači listov, tüdi Mohorske knjige. Naj nam verje vsakši, da bo meo za tiste krajcare, štere na ednoj strani da za dobre knjige, na drügoj strani vnogo, vnogo haska.

— **Električne vöre.** Nedavno je dobila Ljubljana električne vöre. To so vöre, štere so postavlene na različni krajaj mesta, pa so s pomočjov elektrike zvezane vse z glavnov vörov. Tak kažejo po toj glavnoj vöri vse vöre po mesti i nejde niedna hitrej ali pomenje kak drüga. Zdaj je dobo tüdi Maribor takše vöre.

— **Prve orgole v Srbiji.** Kak znamo, srbske pravoslavne cerkvi nemajo orgol. Tam se vrši boža služba samo s spevanjom brez igranja. Te dni je pa katoličanska cerkev v Belgradi naročila nove orgole iz Ljubljane, štere so že dogotevlene. Delo je že odzvuina silno lepo i umetniško, ravno tak pa májo orgole tüdi silno lepe glase. Tak dobijo naši srbski bratje prve lepe orgole iz Slovenije i bodo lahko spoznali nas tüdi po našem dobrom meštarskom deli.

Domača politika.

Narodna skupščina je dne 14. t. m. začela znova svoje delo. Med drüгим pride pred poslance tüdi zakon kak naj se razdelijo ali združijo občine gde je to potrebno. Proračun za l. 1928. je za 620 milijonov din. menši kak je bio dozdej. To je za celo državo ne dosta olajšave vendar de se poznalo pri dači, ka de menša. Najbole de se pa poznalo či skup-

ščina sprejme i oblast tüdi izvrši potem tak zvani zakon za izenačenje davkov. Doli v južnoj Srbiji namreč ne plačüjejo zadosta davkov zato ka nega pravoga katastra. Tak smo ta leta mogli drügi telko več plačüvati zato ka država peneze nüca. Tak je tüdi sprejeti zakon poleg šteroga bomo meli samo 12 ministrov ne pa 18 kak dozdej.

Svetovna politika.

Po vojni je nastalo takzvano „Društvo narodov.“ Svojo palačo ma v Ženevi. Pri tom so kotrige skoro vse evropske države pa tüdi ništerne drüge. Od časa do časa je zborüvanje na štero vsaka država pošle svoje zastopnike. Takše zborüvanje je trpelo več dni že od novembra naprej. Pravijo, ka so najbolje delali na to, da bi države lepo v meri živele. Henjala je — bar na zvüna — madžarsko rovanje proti Čehoslovaškoj pa tüdi proti Rumuniji. Rusija bi rada najšla bogate prijatele, šteri bi njoj dali veliko posojilo. Brezi toga namreč nemre nikak naprej gospodariti. Pri društvu narodov so njoj pravili, ka posojilo dobi či henja, ka nede več probala spraviti v oblast komunistom druge države. To je velki dobiček za vse ar so dozdej Rusi jako delali na to, naj bi ves svet postao komunističen. Bog nas ga čuvaj. V Rumuniji so dijaki začnoli pravo vojsko proti židovom. Podirajo i požigajo njim trgovine pa sinagoge.

Prekusnice.

Vučiteo prinese v šolo ščipek, da bi si deca ž njega kaj navukov vzela. Zato jim pravi: „Vidite, poleg dišeče rože je trnje. To je podoba človeškoga življenja; gde je veselje in sreča, tam se naskori pokaže trnje, to je trpljenje i nevole. Pa tüdi človik i roža sta si podobniva. Vsakši človik ma dobre pa slabe lastnosti, kak ma ščipkov grmič cvetje, poleg pa bodoče trnje.“

Vučiteo je nato pitao ednoga šolarčeka, naj ponovi to, ka je on povedao, ka majo oboji, ščipek i ludje.

Deček je ne znao. Vučiteo njemi blüzi pred očmi drži ščipek i pravi: „Dobro si ga oglej pa nam povej, ka najdeš takšega, ka ma ščipek pa tüdi človik.“

Deček si je vejkico ogledao pa ves veseli djao: „Vüši!“

* * *

Vanek pride malo prekesno v šolo. „Zakaj si ne prle prišeo?“ ga kara g. vučiteo.

Vanek (jočič): „Malo dete so nam botra prinesli.“

Vučiteo: Ja, že dobro! Negro kaj takšega se naj več nikdar ne zgodi!“

* * *

G. katehet razlaga navuka od angelčkov. Pravi, ka so lepi sveti i srečni. Pa je pitao Jožeka tam v prvoj klopi: „No Jožek, bi ti rad bio takši angeo?“ Jožek se zaskuzi pa dene: A, a, jaz neščem tak nagi na oltari posedati. — Sirotek je mislo na lesene angele.

Pošta upravnštva.

Marko Černi, Renkovci. Vašo željo, bar na polovico spunimo, naj pride samo šritelica sem z naročnino pa nam pojasni Vaš položaj. Vsem. Naj se pa upravnštvo Novin da odgovor, če što nebi dobo kalendar. Prosimo tüdi vse naročnike, naj nam dajo na znanje, keliko falatov Novin naj njim pošiljamo v novom leti. Vsi na delo, da se število naročnikov podvoji! — **Šritelom na znanje!** Vsaki šriteo dobi k novomi leti pole za nabiranje naročnikov. Naj vsakoga naročnika zapišejo v to polo i tüdi čas, kda i kelko naročnine je šteri plačao. Vsaki naročnik pa naj sam podpiše polo, kda kaj plača, ka ne bo nikših nesporazumljenj, kak je včasi bilo. Kde dobite pole, se vam bo naznanilo.

Mali oglasi.

K odaji je

vsake féle les za rušte, tesani, okrogli in za rore ploji. Dobi se pri BERGLES JANEZI, Šalament št. 57. Prekmurje.

Proda se

mlatilna garnitura 4 Hp. v zelo dobrem stanju nova, po nizki ceni. Pozve se v PREKMURSKI TISKARNI v Murski Soboti.

DIJAŠKO POLJE.

Konec pešizletovoga konca.

Včasih ima tüdi urednik pravico biti nekoliko indiskreten. Ko je kronizt pešizleta pisal svoje popotne memoare, mi je povedal, da bo na koncu podal tüdi karakteristiko posameznih udeležencev. Nekoliko bolj zaupno mi je omenil, da bi bil sam tüdi rad nekoliko opisan v Novinah, kar mu pa naj ne zamerim, ker to po novih bogoslovnih vedah sploh niti navadna srednješolska mala napaka ni več, če si želi kdo — recimo priti nekoliko v javnost. Ker je pa njemu samemu res nekoliko nerodno, da bi sam opisoval svoje zasluge, se je obrnil z vročo, na zunaj bolj skromno prošajo, na izletaega [seniora, naj bi mu on blagohotno izpolnil še to zadnje srčno željo. V ta namen je častljivega seniora že v naprej jako previdno obdelal v svojem potopisu.

Ker pa pri nas stalna suša na rokopisno letino silno učinkuje, urednik sploh ni več mislil, da bo še kaj pridelal na dijaškem polju. Ko pa je že izšel postludium pešizleta, je pisal autor celega potopisa s potrjim srcem seniori: Dragi! Si mogoče čemeren na mene? Vsi so bili opisani, samo jaz sem sedaj na zadnje izostal. Čakal sem, ko žejen jelen mrzle studenčnice — pa pride na zadnje ta postludij, ki ne pove o meni nič več, ko suho ime.

Zato mi je senior, ganjen nad ganljivim opominom in skesan nad svojo malomarnostjo, poslal takoj svoj spis z naročilom, da ga takoj priobčim, magari v posebni izdaji, če bi se rednim potem ne moglo to tako kmalu zgoditi. In, da bi še bolj vplival tüdi na mene, mi je poslal celo odlomek ganljivega opomina, ki ga je sam prejel. Seveda, ganjen tüdi sam, — si ne morem kaj, da ne bi — namreč, da bi ne priobčil ad verbum, kar sem prejel. Moji medklici, so seveda dovoljeni! Ergo:

K peš izletu!

Malo je manjkalo, da nam ni ostal nesojen on, ki si je lastil pravico soditi vse nas izletnike! Torej, naj pride nazadnje tudi naš maturuš na vrsto, ki ima menda bujnešo fantazijo, ko sedaj na glavi laše. Mi mu pravimo — tak po našem — „Gyoško“ — včasih pridenemo še „Küzmov“ — šteri je v Celji s Špolarovim ali Šerügovim blekovgyé gyo!“ (Sic fama). Če smo bili bolj razpoloženi, smo mu rekli tudi Gyoškovgyé, ker se je to z različnimi drugimi epitati bolj rimalo. Zdaj pa dragi Gynško, zučnimo v Svojem slógu!

Bil si, ali vsaj smatral si se za nekakega »pod-seniora.« No, po pravici! Saj si bil edini poleg seniora, ki mu je poganjalo dokaj gosto »brkovgyé« pod nosom in ki je imel v žepu že tudi »maturögyé«. Včasih si pa le nekoliko previsoko ségal in si si drznil zvečer uganjati različno »burkovgyé« in celo izzivati ter napadati miru-željnega seniora. V svoji podseniorski službi si si lastil nekoliko preveč pravic. Ali veš, da kar g. senior dovoli, ali pa recimo-odpusti, tega pod-senior nima pravice prepovedovati, ali pa celo kaznovati. Sicer, Te je pa o tem takoj prepričal razburjeni šahist, ki je s Tvojim širokim »plečovgyóm« pokazal, kako trdno so ukoreninjeni odrasli kostanji.

Občudovali smo Te pa, kako neizmerno potrpežljivo si prenašal svojo nesrečno, težko, kronično bolezen. Samo, kadar so že vse človeške sile odpovedale, si vdano in ponižno vzdihnil: »Gyaj, gyaj! Ta vročina! Da se mi gyé pa li že võzréda gyako preveč ta . . . zvužgala!“ (Tamburica namreč, — da si cenjeni čitatelji morda ne bi pri tem — nehote kaj manj diskretnega predstavljali. Op. ured.) Sicer Ti pa moramo priznati, da si bil drugače vesel, še zavriskal si večkrat na vse to. Za kronista, ali pa celo za zgodovinarja pa nisi, da boš znal, ker potvarjaš historične resnice. Upamo pa, da se kaj takega že gotovo kesaj in delaš pokoro ter se tudi poboljšuješ, za kar bo gotovo v veliki meri skrbela tudi Tvoja okolica. — Konec koncev.

Ocene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 290 Din., ovs 200 Din., kukorice 230 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., proza 290 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 12— Din., svinje 15—17 Din. Krma: Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 25 par, Schilling 7 D 95 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 13 D. 50 p., Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 2-90 D.

Vsakovrstne sirove
kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Kajšteč rabite

za sebe za svojo rodbino, za svoj dom, za poklon, najdete v najbokšoj vrsti i za najfalejše ceniki s slikami, šteroga lahko dobite

ščista brezplačno.

V tom ceniki najdete võre, zlatnino i srebrnino, jedilno orodje, žepne nože, škarje, šker, potrebščine za briti, glavnike, kefe, kuhinjske predmete, posode, itd. — Posebni oddelek je za odevko perilo, nogavice, rokavice, obuteo za moške, ženske, deco. — Nadale štopi tkanine i oddeljenje za toaletne predmete. — Posebno oddeljenje za glasbene instrumente. — Zahtevajte te cenik brezplačno od svetovne izvozne hiše.

H. SUTTNER, Ljubljana št. 945.

Štev. 760/27.

RAZPIS.

Uprava javne bolnice v Murski Soboti razpisuje po nalogu oblastnega odbora mariborske oblasti v Mariboru z dne 7. decembra 1927. št. IV, A. 4909/27 dobavo življenskih in drugih potrebščin zavoda za leto 1928. in sicer:

1. govejega mesa 5000 kg., telečjega mesa 2000 kg., drobovine 200 kg;
2. belega kruha 400 kg., malega peciva 24.000 kosov;
3. mleka 24.000 litrov;
4. ržene moke št. I. 4000 kg, koruzne moke 600 kg, ajdove moke 500 kg, pšeničnega zdroba 600 kg, koruznega zdroba 600 kg, ječmenove kaše 400 kg, prosene kaše 300 kg,
5. bobove kave „Santos“ 50 kg, franka 200 kg, riža finega 200 kg, riža srednjefinega 400 kg, testenin 400 kg, sladkorja kristalnega 700 kg, sladkorja v kosih 200 kg, zmlato soli 800 kg, čaja 5 kg, ruma 50 litrov, konjaka 10 litrov, mila 300 kg, sode 100 kg;
6. bukovih drv 120 m³, borovih drv 40 m³.

Ponudbe se morajo glasiti na fiksno določeno ceno z navedbo eventualnega popusta v odstotkih, morajo biti kolekovane s kolekom za 100 Din in izročene upravi bolnice najkasneje

do 19. decembra 1927, 12 ure

v zapečatenem ovitku z zunanjo oznako: „Pnudba za dobavo . . . . . po razpisu z dne 11. XII. 1927. št. 760/27 ponudnika N. N.“

Istočasno s ponudbo je pri upravi bolnice založiti kavcijo v višini 5% vrednosti polletne potrebščine dobavljenega blaga. Kavcijo je položiti v gotovini, ali nevinkulirani hranilni vlogi pupilarno varnega denarnega zavoda ali pa v pripuščenih garantnih vrednostnih papirjih.

Izrecno se povdarja, da imata oba pogodbenika pravico dobave polletno, — en mesec pred zaključkom prvega polletja, — odpovedati, ako bi se cene tako spremenile, da bi bolnica odnosno dobavitelj ne mogel pristati za nižje, ali pa vsaj jednake cene, kakor v I. polletju. Ako se nihče izmed pogodbenikov pravočasno ne posluži odpovedne pravice, teče dobavna pogodba avtomatično naprej do konca leta 1928.

Ponudnik se mora v ponudbi izrecno izjaviti, da so mu znani podrobni dobavni pogoji in da v celoti nanje pristane. Podrobni dobavni pogoji so interesentom na razpolago pri

upravi bolnice proti plačilu pristojbine 10 Din.

Nezadostno kolekovane ali nepozno vložene ponudbe in one pri katerih niso navedene stalne cene ali ne bi bila pravočasno založena kavcija, se ne bodo upoštevale.

Uprava javne bolnice v M. Soboti, dne 11. dec. 1927.

Mali oglasi.

K odaji je Automobil

tisti ki je v Martinišči na srečak gvinjeni. Kupci se naj zglasijo v Tajništvu Slovenske ljudske stranke v Murski Soboti.

K odaji

je mlin v dobrom stanju z 1 plügom zemle in potrebnim priborom 11-ni henger stolec Ganz tovarne, eden gladki vednaki henger stolec tovarne Metz i eden pár kamnov 36 zol. Več se zvedi v PREKMURSKI TISKARNI v Murski Soboti.

K odaji

je lepa zidana hiša v Murski Soboti, Sodna ulica. Sestoji iz 4 sobe, 2 kuhinji, predsobi, kleti in velik vrt s sadnim drevesom. Cena se poizve v trgovini I. HAHN M. Sobota.

? Največje ve- selje otrokom ?

so igračke, katere po zelo nizki ceni

in v veliki izbiri n. pr. kangle za polivanje, vedra, obroče, hinte, peresne veternice, grablje, lopate, žoge, čige, vozičke ter razne figure iz celuloida in gumija itd. dobite pri

Erdöšy Barnabaš,

trgovcu s papirjem in igračkami v M. SOBOTI, Cerkvena ulica.

IZJAVA.

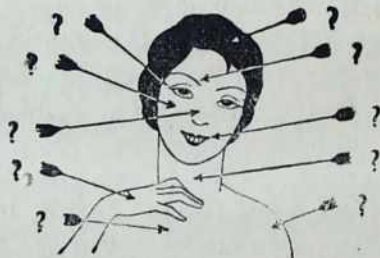
Podpisani Ivan Merica, občinski sluga v Gorici št. 6. preklicujem in obžalujem obdolžitev, da je Štefan Šiftar, bivši gerent v Gorici pri navažanju kamenja na občinsko cesto občino ogoljufal. Izjavljam, da je ta obdolžitev neresnična in se zahvaljujem g. Štefanu Šiftarju, da je na mojo prošnjo odstopil od obtožbe.

IVAN MERICA.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDOŠI
trgovina s papirjem, s pisarniškimimi in šolskimi potrebaščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	BARNABAŠ trgovci z papirrom igračkami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.

Či želite komi dopadnoti,

či želite, da bodete lepi, da obdržite svoje lice mladostno sveže, svoje kože elastično i mehko kak baršun, svoje vlase lepe i bujne, te rabite za dnevno svojo lepote:

1. ELSA ŽAJFE ZA ZDRAVJE

I LEPOTO, štere so ne samo z dišavami napunjene toaletne žajfe, nego majo v sebi tudi vrstvo, štero ide v Vašo kožo i jo obdrži zdravo, lepo i mlado, Vi pa izgledate mladostno sveže. Fellerove prave žajfe za zdravje i lepoto so:

ELSA-liljasta mlečna žajfa
ELSA-žumanjetova žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boraksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar več nete šte-li meti drugi žajf.

Za proba 5 kosov Elsa žajfe 52 Din i to že s pakivanjem i poštov.

2. FELLEROVA PRAVA KAUVANJE LICA I KOŽE, ona gladi grbe i brazgotine, napravi kožo gibko i nežno, odstrani znake staranja i vztvari mladost i lepoto.

Iznenadi Vas s kakšov hitrostjov Vam minejo sunčne pege, pokanje kože piščajci, temna farba nosa, mozolčki i druge napake kože.

3. FELLEROVA MOČNA POMADA ZA RAST VLASI, štera čuva izpadanje vlasi, prerane pišlivosti, odstrani lüsko, mekša trde vlase i je dela gibke i bujne i pospeši rast vlasi.

Za proba 2 lončiča edne, ali pa po en lončič od vsake Elsa pomade, s poštov in pakivanjem 38 Din.

V Vašem haski je, či pošlete pejnaze naprej, zato, ka či Tam pošlemo po povzetji, se stroški zvečkajo za 10 Din.

Naslov napišite jasno: Lekarnar

EUGEN V. FELLER

STUPICA DONJA, Centrala 146.

Hrvatska.